

SLOVENE.

Političen list za slovenski národ.

Pa pošti prejemam veljã: Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za en mesec 1 gld. 40 kr.

V administraciji prejemam veljã: Za celo leto 13 gld., za pol leta 6 gld. 50 kr., za četrt leta 3 gld. 30 kr., za en mesec 1 gld. 10 kr. V Ljubljani na dom pošiljan veljã 1 gld. 20 kr. več na leto. — Posamezne številke veljajo 7 kr.

Naročnino prejema opravištvó (administracija) in ekspedicija, Semeniške ulice št. 2.

Naznanila (inserati) se sprejemajo in veljã tristoletna petít-vrsta: 8 kr., če se tiska enkrat: 12 kr., če se tiska dvakrat: 15 kr., če se tiska trikrat. Pri večkratnem tiskanju se cena primerno zmanjša.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma se ne sprejemajo.

Vredništvo je v Semeniški ulici h. št. 2.

Izhaja vsak dan, izvenmši nedelje in praznike, ob 1/6. uri popoldne.

Štev. 22.

V Ljubljani, v četrtek 28. januvarija 1886.

Letnik XIV.

Madjari o združeni Bolgariji.

Večkrat nam je bila že priložnost pogledati onostran Litave v drugo polovico našega cesarstva, kaj ondi delajo in kako tamkaj mislijo o balkanskih pokrajinah. Madjari so sami v se zaljubljeno ljudstvo in tako rekoč od narodnega fanatizma živé. Da potem takem marsikaj pogodé, kar drugi trezni kar umeti ne morejo, kdo se bode temu čudil! Vendar vsi taki niso; so med njimi tudi trezni možje, ki vedó reč na pravem koncu v roke vzeti. Tako je stavil v ponedeljek grof Julij Andrassy v gosposki zbornici Budapeštanski interpelacijo do ministerskega predsednika gledé Bolgarije. Rekel je: „Po časnikih, ki so sicer dodro podučeni, berem, da se bodo bolgarske homatije tako rešile, da bode Turčija bolgarskega kneza ob enem imenovala za nekaj let za generalnega guvernerja iztočno-rumelijskega. Vse to je menda med Turčijo in Aleksandrom že dognana stvar, ktera se bode pa še le kasneje velesilam v potrjenje izročila, ktereга ji te tudi ne bodo odrekale. Jaz ne vem, koliko je na tem resnice; ker se pa do sedaj še nikjer ni nobeden oglašil, da bi jo zanimal in ker se za uradni program, ktereга so velesile sestavile na vzdrževanje „statusa quo ante“ tudi živa duša več ne zmeni, se mi ne zdi ravno nemogoče, da bi misel o personalni uniji obeh Bolgarij danes ali jutri meso in kri postala. O vsem tem nas nikdo ne more bolje podučiti, kakor vlada sama in to ravno mi je povod, da se obračam do svojega prijatelja, ministerskega predsednika, z interpelacijo o tej zadevi, kakošno je stališče ministra zunanjih zadev nasproti bolgarski uniji? Ako sem danes primoran zašel na pot interpelacij, storil sem to iz prepričanja, da če se stvar, kakor sem jo ravno poprej omenjal, vresniči, bo silno škodljiva za mir našega cesarstva kakor za onega cele Evrope. Da mi bote pa to verjeli, dovolite, da Vam razložim svoje nazore o tej zadevi.

Grof Andrassy sedaj začne razlagati povod sestave iztočne Rumelije na Berolinskem shodu, kjer

so se Turčiji razne dolžnosti naložile gledé te nove pokrajine. Ona bi bila morala na lastno varnost ob meji več trdnjav pozidati in bi bila morala tudi še za druge reči skrbeti, za kar se pa Turčija ni prav nič brigala in je bila Iztočna Rumelija vsled tega turška pokrajina le na papirji, v resnici pa ne. Berolinskemu kongresu se je pa nekaj takega že dozdevalo, da bi se nova pokrajina nekega dne lahko s silo predručala in ji je za čuvaja postavil § 16 dotične pogodbe, kteri daje Turčiji pravico vsaki nered v tem oziru z orožjem v roki vničiti, kar mora pa Turčija ob enem tudi zastopnikom velesil v Carigradu naznaniti. Turčija se tudi te pravice ni poslužila. Na ta način je bila najnovejša prekucija v Iztočni Rumeliji mogoča, ktera se je v 24. urah tudi res izvršila.

Vsega tega nisen. omenjal, da bi morda s tem branil Berolinsko pogodbo, v ktero se dandanes tako nihče ne zaganja, in tudi ne, da bi se hvalil, češ, že v Berolinu sem Vam pravil, da Iztočne Rumelije krparstvo ne bode imelo vstrajnosti. Za vse to ni bilo treba nikakega ojštega očesa, da se je že naprej vedelo, da se ne bo vzdržala. Omenjal sem vse to le zarad tega, da se ne bomo več prizadevali ondi vpeljati „status quo“, ktereга v resnici nikdar bilo ni, — bil je le na papirji. Mi moramo skušati to stvar tako rešiti in na taki podlagi, da nam bo tudi v bodočnosti z nekako varnostjo mogoče na njo opirati se!

Kompensacijam jaz nisem prijatelj in tistim nikakor ne morem priznati pravice, kteri si jih dandanes prisvojirjejo, najmanj pa še pri takih državah ne, ktere si niti sosede niso. Po drugi strani pa tudi prav nič ne mislim, da bi taka rešitev od strani držav, ki bi se s tem okoristile, imela kako vstrajnost že zarad tega ne, ker bi se v bodočnosti druge države lahko po tem ravnale. Če le pomislimo, da Evropa nima na iztoku skoraj nobene izvrševalne pravice, da te naloge toraj ne moremo niti sami prevzeti in jo tudi ne drugim izročiti, pač prav nič ne dvomim, da na iztoku le taka ustanovitev novih držav vstrajnost

obeta, ktera bi se vzdržavala na podlagi pravnega ravnotežja.

Nič manj važno je pa za nas, da se bolgarska zadeva, ktero hočemo v zvezi z Evropo v red spraviti, tako reši, da bode imela v sebi vse pogoje samostojnega državnega življenja; sicer bi se morali sami pozneje z večimi žrtvami čuvati bodočih spletek, kterih posledice bi nas, ki smo sosede, najhuje zadele. Če se na podlagi ravnokar izrečenega ozrem na rešitev bolgarskega vprašanja, kakor ga sedaj nameravajo, moram priznati, in z mano vsak, da ta rešitev ni taka, da bi nam v bodočnosti kakoršno-koli vstrajnost obetala. Če se to vresniči, kar se sedaj namerava, potem bode bolgarski knez, ki je turškemu sultanu podložnik, ob enem tudi generalni guverner iztočno-rumelijski, kar se toliko pravi, kakor da bode imel bolgarski knez v bodočnosti ob enem nalog skrbeti, da skliče pravočasno turške vojake v Iztočni Rumeliji k orožju, kedar bi bilo tega treba. Njegova naloga bi bila toraj vselej tedaj turške vojake k orožju sklicati, kedar bi se Iztočna Rumelija zopet vzdigniti mislila, ali pa iz novega veliko-bolgarsko kraljestvo oklicati nameravala.

(Konec prih.)

Politični pregled.

V Ljubljani, 28. januvarija.

Notranje dežele.

Razven českega deželnega zbora, kjer so se za jezik prepirali, pečali so se letos skoraj vsi drugi **deželni zbori** z vprašanjem, kako bi se dalo narodno gospodarstvo zboljšati in kako bi se dale odpraviti stiske, v kterih kmet po celi Avstriji obupno ječi. Razprave te vrste smo čuli tudi v domačem deželnem zboru, ktere sedaj le še cesarjevega potrjenja potrebujejo, da postave postanejo, ktere bodo kolikor toliko kmeta podpirale, dokler ne bo boljšega. Naprava železnice, zboljšanje cestnih razmer, uravnava vodá, ktere škodo delajo, ojštreje postopanje proti potepuhom in drugim škodljivim ljudem, večji davek na narodni strup, ki se mu žganje

LISTEK.

Nekoliko o našem duhovnem slovstvu.

Z Gorenjskega, meseca januarja.

Če tudi prejšni, tako imenovani stari časi, marsikaj izglednega za nas imajo, jih vendar ne smemo brezpogojno hvaliti, ampak moramo spoznati, da je naše dni v marsikterem oziru veliko boljše. Tako n. pr. nam najnovejše iznajdbe mnogo za vsakdanje življenje koristnih in prijetnih reči prav cenó in hitro ponujajo, kar je bilo nekdanj le nekterim mogoče doseči, in še tem le za drag denar in čez dolgo časa. In kako se dandanašnje učenost hitro širi, ker so viri, nekdanj le malokteremu pristopni, zdaj tako rekoč vsacemu na ponudbo; novošegna izomika pa bo kmalo prodrla do zadnjega gorskega zatišja, če bo tako naprej šlo!

Pa nisem si namenil, splošno razmerje med starim in novim časom razkazovati, ampak le opozoril bi rad na veliki in veseli napredek, ki se v zadnjem času v duhovenskih krogih na bogoslovnem polji in z njim zvezanih vedah, in to posebno v naši deželi in v domačem jeziku razodeva. Tù mi je v prvi vrsti imenovati gosp. A. Zupančičevo

„Pastirstvo“, ki je že davno čuteni potrebi bogoslovcev in duhovnov vstreglo, in to v tako dovršeni izpeljavi in lepi besedi, da smemo res na to delo, čigar četrti in zadnji zvezek je ravno pretečene dni izišel, ponosni biti. O g. Flisovih „Stavbinskih slogih“ pa je že znana po duhovnih in posvetnih strokovnjakih izrečena sodba, da take knjige v našem jeziku do zdaj še ni bilo, in da se je sploh čuditi, da je kaj takega med nami le mogoče bilo! Mi stareji duhovni po deželi le obžalujemo, da v našem času nismo imeli takih učnih pripomočkov, kakor ste imenovani knjigi, ker bi bili veliko lažje svojo službo opravljali in marsiktero prav britko skušnjo si prihranili! Je namreč velik razložek, ako se kdo, sam sebi prepuščen, s tujimi, večkrat pomanjkljivimi pomočki vkvarja in lovi, ali pa, če brez posebnega truda za zanesljivim vodnikom, kakoršna sta imenovana gospoda, gotovo in varno pot hodi!

Sploh je med Ljubljansko duhovščino nekako veselo in živo gibanje na slovstvenem polji, kakoršnega v prejšnjih časih nismo opazovali. Tudi na deželi imamo med duhovniki nekaj prav spretnih pisateljev, in bilo bi želeti, da bi še več bistrih glav prišlo za pero.

O tretjem duhovensko-slovstvenem delu, ki je po mojih mislih še premalo znano in razširjeno, bi

rad bolj obširno spregovoril. Menim namreč „Duhovnega Pastirja“, ktereга že tretje leto marljivi g. Anton Kržič, katehet pri nunah v Ljubljani, s pomočjo in sodelovanjem nekterih gospodov iz Ljubljane in iz drugih slovenskih pokrajin izdaja.

Kakor znano, je „Duhovni Pastir“ nekako nadaljevanje „Slovenskega Prijatelja“, ki je od l. 1856 do 1883 pod vredništvom gosp. Andreja Einspielerja, najbolj zaslužnega koroških Slovencev, v Celovci izhajal. Sodba o nekdanjem „Slov. Prijatelju“ je sicer različna; to pa vendar lahko trdimo, da, ko bi g. Einspieler nič družega ne bil storil, si je že samo s tem listom stalno mesto v našem slovstvu zagotovil.

Kako koristen, da ne rečemo, potreben je tak list, se najbolj iz tega posname, da se ni le „Slov. Prijatelj“ celih 28 let krepko držal, ampak da je slovenska duhovščina precej izdavanje enacega lista glasno zahtevala, kakor hitro se je zvedelo, da Slov. Prijatelj“ zavoljo bolnih vrednikovih oči več ne bo izhajal. In res je dobil g. Einspieler vrlega naslednika in vodnika takemu početju, ker je precej z l. 1884 g. Kržič „Duh. Pastirja“ v Ljubljani začel izdajati. — Zdaj, ko ta list že dve leti slovenski duhovščini dohaja, in je ravno te dni drugi zvezek tretjega tečaja beli dan zagledal, se že more mala

pravi, naprava prepotrebne vinarske in sadjarske šole na Dolenjskem, ktera bo temu hudo zanemarjenemu delu naše dežele kviško pomogla, — vse to in še več družega so ukrepi, ki bodo polagoma našim ljudem na noge pomagali. H krati, kakor bi odrezal, se vé, da ne more pomagati nobeno sredstvo, polagoma se bo pa že tudi v naši deželi zboljšalo, če se bode ljudstvo le poprijelo nasvetovanih pomočkov, ter jih ne preziralo neumno in oholo. Sodelovanje je povsod potrebno in brez tega so najboljše postave zastoj in brez sadu. Velika stiska za kmeta in vzrok marsikterega obožanja so preveliki zemljiški davki. Zarad tega se pečajo s tem deželni zbori že leta in leta. Sklepale so se resolucije in peticije ter vladi pošiljale; a zarad ogromnih potreb ostajale so leta in leta — do sedaj — nerešene. Pripoznamo te potrebe, znani so nam tudi neodstranljivi vzroki teh potreb; a zakaj se pa davki pravično ne razdelé? Bi se li ne mogla velika svota zemljiškega davka kmetom odvzeti ter naložiti borzijancem? Ti zaslužijo dan na dan tisočake, tudi stotisočake, le s tem, da se sem ter tje sprehajajo in nekaj besed potratijo. Tem naj se naloži primeren davek, kakor kmetu po 16% in kmetu bo butara polajšana. Naj bi že enkrat državni zbor to reč resno v roke vzel, ker potreba je res nujna, tirja to pravica, tirja splošna stiska.

Danes zbral se je po daljšem prestanku zopet **državni zbor** na Dunaji, da nadaljuje pred božičnimi prazniki pričetno delo, ktere ga se mu ne bo manjkalo. Program za prvo redno sejo naznanili smo nedavno med domačimi novicami, ko smo objavljali, da so gg. državni poslanci sklicani na 28. t. m. na Dunaj. Poleg tega smemo se v sedanjih šestletni dobi tudi še nadjati vpeljave šolske postave na verski podlagi in vreditev plače duhovnikov, ki podučujejo po šolah krščanskih nauk. O Taaffejevem ministerstvu se sicer še ne ve, ali se bo novi šolski postavi po robu stavilo, ali ne; če bi se prvo zgoditi imelo, treba bo konservativnim poslancem prav veliko odločnosti, da jo bodo spravili na dnevni red. Da jo je po celi državi potreba, tega pač razum židovsko-liberalnih listov ne bo nihče zanikal, zato se mora pa tudi vsa konservativna večina za nje potegniti. To ne zahteva le zdravi razum vseh pravih državljanov, to zahteva ohranitev države same. Nova šola, kakor jo imajo po drugih deželah, izgojuje anarhiste in brezdomovince, in ker jih izgoja brez verske podlage, se nam od tistih tudi nič dobrega nadjati ni! Saj smo že videli in slišali, kaj da taki ljudje znajo! Kdor ni Bogu zvest, se tudi za cesarja ne bo brigal. Kdor vé za protidokaz, naj ga pa objavi! Naj bi toraj sedanjí državni zbor le tukaj ne zgrešil pravega trenutka.

Deželna šolska oblast v **Šleziji** se vrlo malo briga za to, kar ji postava velevala. Imamo namreč med drugimi temeljnimi postavami tudi jedno, ki se glasi: „Da v deželah, kjer je dvojna narodnost, se nobena ne sme siliti k učenju družega deželnega jezika.“ V Šleziji tega ne poznajo. Ondi se nemščina tudi po vseh tistih šolah vsiljuje, kjer je večina českih ali poljskih otrok. Po kmečkih dvorazrednicah vpeljano imajo nemščino povsod za obligatni predmet, po ondašnjih večrazrednicah je pa nemščina od tretjega razreda povsod že učni jezik. Kako se to vjema v oziru na šlezjske Čehe in Poljake z našimi temeljnimi postavami? Pri vsem tem se pa narodni poduk po českih in poljskih šolah še v tem zanemarlja, da dotična šolska oblast ni za take šole prav nobenega učnega načrta, niti ni priredila, niti izdala. Vse kar je ta oblast v tem oziru storila, bilo je, da je izdala nekaj naučni črtež za ondašnje nemške šole, po katerem naj bi se tudi po slovanskih šolah ušesa privijala, če ne bo učenec ali učenka dobro znal miza-tiš, riba-fiš, kaša-prajn!

kritika o tem delu izreči. Kar precej opomnim, da se g. vredniku sodbe ni treba bati, ker se o listu večidel le pohvalni glasovi slišijo ter je že zdaj očitno, da „Duh. Pastir“ ne bo le svojega očeta dosegel, ampak da ga bo še prekosil, če ga že ni! Tako spričevanje mu namreč sam g. Einšpieler v prvem listu letošnjega „Mira“ daje, ko piše: „Duh. Pastir“ je nastopil tretje leto. Že prva dva tečaja sta se gotovo prikupila vsim naročnikom. Prvi zvezek tretjega tečaja pa je tak, da prekosi vse poprejšne. Pridige so tako izvrstne, da jih še nismo skoraj brali tako lepih. Slomšekov duh in Slomškova beseda veje in se odmeva v njih. Velik dobiček in pravi kinč letošnjega „Duh. Pastirja“ pa je predalček: „Apologetični razgovori“, ki jih podaja g. dr. Lampé. Za naše čase, ko vera bolj in bolj peša in se bolj in bolj zgublja pri tako imenovanih učenjakih — ko tudi marsikteri dober katoličan svojo vero skriva in se je sramuje — za naše čase so ti razgovori neizrečeno „dobro došli“, pravi božji dar. Čč. gg. duhovniki! Naročujte si vsi „Duh. Pastirja“ in spravljajte vsaj te razgovore prav obilno med ljudstvo, posebno pa med znane nevernike, omahljive katoličane in med boječje Nikodeme! Škoda, da nam manjka prostora, kaj več spregovoriti o tej preimenitni zadevi!“

Tirolski deželni zbor je bil zaključen 25. t. m. V poslednji seji pri razpravi o deželnem predštevju je pri nastavku „prinos za vzdrževanje vseučilišča“ v imenu desnice govoril poslanec Graf o razmerah na vseučilišču v Inomestu ter omenjal zadnjega govora, ki ga je imel rektor pri šolski debati; vpiral se je zoper izključenje bogoslovne fakultete pri volitvi rektorja; vprašal je, zakaj se vseučilišče ne vdeležuje pri procesijah o sv. Rešnjem Telesu, grajal je dvoboje med vseučiliščiki ter prašal, zakaj da rektor ne odgovori na protest škofov v tej zadevi. Odgovarjala sta mu rektor Thanner in prof. Wildauer, ki je obžaloval, da se tako v poslednji uri ruši sloga v zboru in zastran volitve rektorja popravi izrek Graf-ov. Po repliki poslanca Graf-a naznani deželni glavar, da je debata končana. Zborovanje se je potem običajno zaključilo. — Tako dolgo, kakor letos, deželni zbori že dolgo niso zborovali, toraj so tudi mnogo več kakor druga leta izdelali. V zadnjih dveh sejah je deželni zbor tirolski državnim poslancem tako rekoč naročil, kako naj govoré, kedar pride na vrsto revizija hišnega davka, tudi naj se prizadevajo, da bode vlada več privolila za vravnavo vodá. Č. kr. deželni namestnik ni ravno odbijal, pa tudi ni odločno pritrjeval zahtevam zbora. Vendar bode dobro, da se prepričajo, koliko so dosihmal dosegli z uravnavo rek, vodé se morejo sicer nekoliko brzdati, a popolnoma ukrotiti se natora ne dá, in elementarnim silam človek nikdar ne more biti popolnoma kos.

Vnanje države.

Iz najmlajše kraljevine evropske dohajajo vedno bolj zanimive novice, ki jasno spričujejo o falotizmu **srbskega uradništva** in zatiranji priprostega naroda. Časniki sporočajo, kako da prihaja deputacija za deputacijo iz vseh krajev dežele v Beligrad kralja za nadaljevanje bojevanja prosit. Tega pa nihče ne pové, kako take deputacije nastajajo. Nedavno smo poročali živo resnico o poslancu Kunedoviču, ktere ga so v ječo vrgli, ker se je vpiral odpošiljatvi take deputacije, češ, da se je že preveč bratske krvi prelilo. Sedaj nam že zopet dohajajo tej podobne novice iz Srbije. Ni še dolgo tega, ko je prišla taka deputacija ondi prav iz turške meje v Beli grad in je kralju dala na razpolaganje svoje premoženje in svojo kri, ktero naj po svoji previdnosti za domovino obrača, kakor se mu bo to umestno zdelo. Ko je bil govornik s tem delom govora pri kraji, še enkrat po sapo seže in pravi: „Sire! (kralj) kar smo ti tukaj povedali in kar smo te prosili, da se namreč dalje bojuj proti Bolgarom, naučil nas je in ukazal nam je naš okrožni načelnik, kteremu smo morali obljubiti na mož-besedo, da ti to povemo. (Priprosti Srbi namreč svojega kralja tikajo.) Če hečeš pa resnico izvedeti, veruj nam, da ves narod ničesa bolje ne želi, nego miú z Bolgari. Boj nam je včinił že zadosti grozovitosti in nas stane že preveč žrtve.“ Tako je govoril pred kraljem Milanom priprost Srb, ter mu s tem izrazil pravo in resnično voljo narodovo, ne pa tiste tiste umetne, ktera se v Belem gradu ali tudi sicer po uradnih knje, ter po okrožnih načelnikih razpošilja s posebnimi pismi, in ktera morajo okrožni načelniki narodu v glavo vtepati. Ne vemo, kak izraz bi rabili, da bi ž njim po zasluženju označili tako delo! Predvčeranjí telegram nam je sicer sporočal, da sta se kralj in vlada odločila za mir in da je dotična komisija že odšla iz Belega grada v Niš, da prične priprave za sklepanje miru. Mar li so v Belemgradu sprevideli, da je ravna pot še najboljša pot, ako hočejo kaj doseči? Bog daj, da bi bili — skrajni čas je gotovo!

Kako je z **izgoni Poljakov iz Prusije**? Blizo tako, kakor je bilo lansko leto s kolero na

Španjskem, kjer jih je po hudo obiskanih mestih od dne do dne manj pomrlo. Tudi iz Prusije jih vsak mesec po manj izganjajo, kakor prejšnji mesec in bodo izgoni skoraj popolnoma prenehali, ker jim bodo ljudje za to sposobni s časoma vendar-le pošli. Odkar so se nekteri odločni možje v nemškem državnem zboru ojačili vprašanje o tem do sedaj nezasišanem činu sprožiti, je o izgonu po nemških časniki vse potihnilo. Naj pa pač nikdo ne misli, da je morda s tem že vse v redu. O kaj še! Pruski listi molčé, ker so se jim torbe navezale, tuji, inostranski pa nimajo pravih novic, toraj tudi ničesa ne pišejo. Kljub temu pa dotične postave v nemškem državnem zboru še niso bile preklicane in se bodo na Pruskem brez pravice domovinstva naseljeni Avstrijci in Rusi še nadalje ad libitum in infinitum izganjali, dokler se bo to Bismarku umestno zdelo. Dolgo že tako več ne bo trajalo, kajti Poljakov je na Pruskem vedno manj, ker so jih povečem že izgnali, toraj bo tudi tega izganjanja enkrat konec. Nemška zgodovina si pa dotičnih listov v zgodovini ne bo ravno pozlatiti dala, na kterih ima omenjene izgone zapisane, ker ji niso prav nič na čast.

Španjska revolucija, na ktero se polagoma pripravljajo, svojih korenin nima v deželi, temveč daleč zunaj, onstran Pirenejskih gorá na Francoskem. Vlada je to že zdavnej slutila, dokazi so ji pa še le v najnovejšem času v roke prišli. Da se ji danes ali jutri ne bo mogla očitati malomarnost, s ktero je revoluciji potuho dajala, zaukazala je uradom ob Pirenejski meji in konzulom po Francoskem, da naj strogo pazijo na republikanske uhajaje; posebno pozornost obračajo naj pa na shode, ktere so v najnovejšem času jeli republikanci sklicevati in naj ne prezirajo nobenega sredstva, s kterimi bi se taki shodi preprečiti dali. Vlada pa tudi po notranjem skrbí, da bodo povsod pravi možje na krmilu stali. V Kataloniji, kjer je bil republikanski strah že precej velik, nastavila je za generalnega guvernerja svojega najboljšega generala Martinea Kamposa. Mož se sicer do sedaj ni kaj pridá brigal za politiko; sedanja republikanska agitacija ga je pa k temu pripravila, da je prevzel v svojo skrb to velevažno mesto. Da so vrednika lista „Progresso“ zaprli je znano; prišli so ga zarad veleizdaje. List vzdržujejo in podpirajo španjski republikanci na Francoskem. Ker pa že po celi deželi vré so si Sevillci mislili, da pri njih tudi ne smé brez nič ostati, kam pa bi sicer prešla njihova zgodovinska slava. Zato so tudi nekaj revolucije na tihem pripravljali. Kdo vé, kako je bilo, da so tudi ondi med seboj imeli Judeža. ki je šel in od konca do kraja vse vladi naznanil. Le-ta je šla in je vse, kterim se ni posrečilo pobrisati jo, pobrala ter spravila pod ključ. Kakor se čuje, je bil tudi nek višji častnik med uporniki, kar na Španjskem ni prav nič novega. Španjska armada že predolgo časa ni s sovražnikom nikakega razgovora imela, zato se pa toliko za druge muhe zanima. V vojnem ministerstvu so se sicer v tem smislu pričele konference, kako da bi se ta rak iz armadnega telesa odpravil. Kaj so sklenili, se ne vé, izvestno pa španjska armada svojega moža še pogreša.

Izvirni dopisi.

Iz **Šmihela poleg Novega mesta**, 23. januarja. Puščavnik iz „Medvedovega brda“, Dragotin Pelko, o kterem je „Slovenec“ 16. jan. sporočal, da je do-prinesel grozovito bogoskrunstvo v Preddvorski fari 12. t. m., že danes pri Novomeški okrajni sodnji „ričet jé“. Dne 21. jan. pride v našo vas ter pripoveduje v družbi, da je v službi pri neki bogati vdovi, da je prišel doli po „potni list“ in da odrine v jutro na Bloke k znani zamakneni Lenčiki, potem pa pojdetá z gospodinjo v Rim na božjo pôt. To pa se je takoj naznanilo sl. žandarmeriji, ktera še o hudodelstvu ni nič vedela, ter je na podlagi dopisa iz Preddvora v „Slovenec“ omenjenega Pelkota prišla in odpeljala k okrajnemu glavarstvu. Od začetka je žandarjem tajil ves dogodek v Preddvorski fari, slednjič pa, kakor so gg. žandarji danes pri nas pripovedovali, obstal zločinstvo, toda se izgovarjal s tem, da mu je M. Božja zapovedala, naj gré in mašuje. Dela se ta človek sedaj nekoliko prismuknjene ga. Da je tudi res, to radi verjamemo; da je pa več hudo-bije in slepartije vmes, bode pokazala preiskava. Svojo „duhovsko obleko“ ima spravljeno neki v Trstu pri omenjeni vdovi. Nabiral je tudi neki za kako bratovščino ljudi, ker je imel list papirja, na kterem je bilo več imen zapisanih. Obravnava še morda kaj družega na dan spravi. Našemu ljudstvu pa naj bo to v nauk, kako je treba previdnemu biti in ne vsakemu sleparju verjeti. Pošten duhovnik vé, da se ima zglašiti pri dotičnemu g. župniku in da le z njegovim dovoljenjem sme maševati. To naj vé pa tudi ljudstvo, zlasti cerkovniki, da ne bodo vsakemu malo-pridnežu verjeli.

Iz **Hrvatske**, 24. januarja. (O Slovenceih.) Znano je, ktere krasne knjige je izdala „Matica

Taka sodba in iz taeih ust je menda dovolj tehtna in odločilna; pa ji bo tudi vsak pritrdil, kdor različne govore v listu le količkaj pazljivo prebira. Vidi se namreč na prvi pogled, da so ti govori iz srca prišli, in da so bili s prepričanjem in navdušenjem govorjeni. Kako lepo se morajo ti govori iz ust vajenega in spretnega govornika še le glasiti, ko je že pravo veselje, če jih kdo le bere! Ako mi je med „Duh. Pastirjem“ in med enakimi nemškimi izdelki voliti, si ne bom dolgo pomišljeval, komu da naj prednost dám. Če tudi imajo Mehler, Zollner, Kerschbaumer, Graser i. dr., zadnji čas posebno dr. Jakob Schmitt, veliko prav primerne ga in rabliverga blaga, se vendar vselej ne prilegajo našemu okusu, ker se ne ozirajo in se tudi ozirati ne morejo na naše okoliščine, in na lastnosti našega ljudstva. Pa naj je nemška pridiga tudi skozi in skozi pravilna in vzgledna, jo je treba vendar še predstavljati, in vsled tega se zgodí, da se še vedno sem ter tje po naših prižnicah marsikteri germanizem šopiri. Nasproti pa se nahajajo v „Duh. Pastirji“ nektare pridige našemu mišljenju in potrebam našega ljudstva tako primerne, da je že marsikteri govornik spoznal, da se tako pridigo brati toliko pravi, kakor jo tudi že znati!

(Konec prih.)

Hrvatska". Vredno je omeniti tudi še „Izveštaja“, obsegajočega Matičnih skupščin poročila in imenik. Na strani 30. ima to izvešče to-le:

„Matica Hrvatska“ more se že nekaj let ponášati, da ima med svojimi udi lepo število iz kroga naših najbližnjih bratov Slovencev. Tega leta je to število poraslo, kakor nobenega poprej, ter je stalnega upanja, da bo to število zmeraj bolj raslo česar se odbor „Maticе Hrvatske“ posebno veseli, ker ne dvomi, da bo to križno bližanje med Hrvati in Slovenci najboljši sad rodilo. Zavoljo te očitne smatra si odbor dolžnost, da udom Slovencev kolikor mogoče olajša branje hrvatskih knjig. Vsak izobraženi Slovenec res razume hrvatski, da si jo popolnoma prisvoji, treba mu je vendar nekaj nauka in truda. Ker je bila ponovno z mnogih slovenskih strani po slovenskih udih „M. Hr.“ in s posebnimi pismi, ter v slovenskih in hrvatskih listih izražena želja in prošnja, naj „M. Hr.“ olajša slovenskim udom izučevanje hrvatskega jezika, je odbor v seji 25. nov. 1885 enoglasno sklenil, da „Matica“ izda majhen hrvatsko-slovenski slovar, kateri bi z majhnim uvodom tolmačil one hrvatske besede, katerih nimajo Slovenci v svojem narečju, ali pa v njem kaj drugega pomenjajo. Bila bi to majhna „priročna knjižica, ktero bi vsaki Slovenec dobil zastoj od „M. Hr.“, ko bi prvič pristopil kot ud.“ — Mislim, da slavni odbor „M. Hr.“ bo rad podaril slovar tudi onim slovenskim udom, ki so že pristopili.

Odbor dalje meni, da na ta način pridobi še več udov, toraj več dohodkov, in potem bodo tudi obilnejši knjižni darovi. Ta predlog tajnikov (Ivan Kostrenčič, vseučiliški knjižničar) je bil enoglasno sprejet. — Na to izpregovori kanonik Adolf Veber: Opazujem, da mlajši pisatelji zmeraj bolj pišejo vzhodno hrvaščino (srbski). Nečem popraševati, kateri način pitanja, vzhodni ali zapadni, kterege se poslužuje Zagrebska šola, je popolniji. Ker vidimo krasni izsledek, s katerim je Zagrebska šola s svojo zmerno štokavščino privedla čakavce in kajkavce (hrvatske Slovence) v štokavsko kolo, mislim, da ni opustiti tega načina, ker nam ostaja, da še Slovence pripeljemo v svoje kolo, kar bomo laglje dosegli z jezikom Zagrebske šole, kakor pa z vshodnim hrvatskim govorom.

Vsled teh vrstic naj vendar nihče ne misli, da bi imeli hrvaščino mešati s slovenščino. V slovenščini, ki jo narod umeva, v tem je vsa moč slovenskega obstoja. Čakavci in kajkavci težko umevajo hrvatsko knjigo, veliko lažje slovensko. S takim tesnim dotikom se Hrvati, žali, ponášati ne morejo.

Ljubljana, središče slovenstva, je zastopana pri „Matici Hrvatski“ s 25 udi, toraj na tisoč Slovencev še ne en cel ud! Med temi 25 je cel en brivski pomočnik poleg toliko drugih, ki jih ni videti notri. Gorica (slovenska) ima 16 udov; Maribor 7; Trst 47 (s Hrvati skupaj). Celovec nič. — To je gotovo, da nihče se ne kesá, ki pristopi k „M. Hr.“, videč toliko in tako krasnih knjig. Na korist jugoslovanske bratovske zveze je želeli, da se čim več Slovencev vpiše v to književno družbo.

Trgovinska in obrtniška zbornica.

(Dalje.)

Vse številke tedaj jasno govoré, da bi bilo životno obvezno vesoljno zavarovanje vseh delavcev osnovano na podlagi tega predloga.

Sicer je pa ločenje zavarovanja za slučaj bolezni od zavarovanja proti nezgodam, s preskrbljevanjem v starosti ali ne, tudi zaradi tega neugodno, ker se v slučajih neosmrtnih nezgod le prav redkokrat dá določiti, je li dolžnost izplačevanja odškodnine podporni blagajnici za bolne ali pa zavarovanju proti nezgodam. Ako bi se pa vsa zavarovanja združila, take težkoče bi se niti ne pojavljale.

Izvestno se more tudi reči, da bi osnova po državi priredjenega zavarovalnega urada ne bila prav nič težavna, ako bi državni zavarovalni urad, oziroma pokrajinski zavarovalni uradi sprejeli tudi opravljanje zavarovanja za slučaj bolezni, ker bi se po upravni udeležitvi delavcev in gospodarjev mnogo uprostila ter bi bila cenejša.

Za tako obširno delovanje, kakor bi ga imelo državno zavarovanje, je prosta in točna razvrstitev opravil nepogojno potrebna. Neizbežno potrebna je tedaj tudi tesna in natančna razvrstitev zavarovancev v nevarnostne razrede in določitev zavarovalnine s stalnimi postavki, ki bi bili toliko viši,

kolikor več bi bila nevarščina; naposled bi bilo potrebno tudi zavarovanje po določeni mezdi, oziroma po mezdinih razredih. Sicer nimamo zanesljivega merila, po katerem bi se mogli določiti taki postavki; toda resna in trdna volja, naj bi se pričelo s takim ljudomilim delom, našla bi za začasno naredbo dovolj opore v sestavljenih statistikah nemške države, avstrijske rudarske obrti, avstrijskega zavarovalnega društva proti nezgodam in več drugih podpornih blagajnic in na podlagi teh bi se dalo vsaj približno pravo zadeti.

Gledé vplačevanja zavarovalnine misli najvdanejša podpisana trgovinska in obrtna zbornica, naj bi za to veljala pravila, kakoršna so propisana za družnim blagajnicam za bolne in naj bi vplačevali zavarovalnino po $\frac{1}{3}$ gospodarji in po $\frac{2}{3}$ delavci; to pa zato, ker mora nepogojno blagodejno vplivati na delavca, ako po največem sam za-se skrbi, in ker se gospodarjem ne morejo nalagati pretežka bremena.

Zavarovalnine bi vplačevali gospodarji ter bi bili ti tudi zato poroki.

Z vplačevanjem $\frac{1}{3}$ zavarovalnine ter z upravno vdeležitvijo storé gospodarji dovolj in zagotavljajo s tem tudi nekako npravno ter gmotno poročstvo, skrbeti zato, da se bode vse ukrenilo, kar bi utegnili zmanjševati bolezni in nezgode. S tem pa bi se zmanjšali tudi upravni stroški in dosegli vgodnejši postavki zavarovalnin. Niti najboljše primerjanje med „dolžnostjo poročstva“ in „zavarovanjem proti nezgodam“ bi ne moglo imeti boljšega vspeha in je tedaj razdelitev doneskov po navzočem predlogu tudi najpravičnejša in najumnjša.

Utegnil bi kdo pomišljati na razdelitvi zavarovalnin po $\frac{1}{3}$ za gospodarja in po $\frac{2}{3}$ za zavarovanca ter ugovarjati, da bi se delavec s tem preveč obremenjeval.

Take ugovore preprečiti, naj se navede tu primer, iz kterege se razvidi: a) koliko imata vplačevati gospodar in zavarovanec po navzočem predlogu za vse tri zavarovalne stroke, in b) koliko pa le za dve zavarovalni stroki, t. j. za zavarovanje proti nezgodi in za zavarovanje v bolezni.

a) Po navzočem predlogu bi bilo plačevati zavarovancu obrtnega pravičnega nevarnostnega razreda o letnem zaslužku gl. 300.— 5% zavarovalnine z gl. 15.—; od teh bi plačal $\frac{1}{3}$, t. j. gl. 5.— gospodar, zavarovanec pa $\frac{2}{3}$, t. j. gl. 10.—.

b) Po sedanji mnogostrani navadi plačeval bi zavarovanec v podporno blagajnico od letnega zaslužka gl. 300.— 2% gl. 6.— in 10% od teh gl. 6.— gospodar 60
tedaj skup gl. 6.60

Po izrecilu c. kr. vladnega svetnika Julija Kaana iznašala bi zavarovalnina za zavarovanje proti nezgodam o letnem zaslužku gl. 300.— $1\frac{1}{2}$ % ali gl. 4.50, in bi plačeval zavarovanec $\frac{1}{4}$ ali gl. 1.12 $\frac{1}{2}$, gospodar pa $\frac{3}{4}$ ali gl. 3.37 $\frac{1}{2}$.

Po primeru b) bi se plačevalo toraj za zavarovanje proti boleznim in nezgodam zavarovalnin vsega skup gl. 11.10, in sicer bi plačeval zavarovanec gl. 7.12 $\frac{1}{2}$, gospodar pa gl. 3.97 $\frac{1}{2}$.

Razvidno je iz teh dveh primerov, da bi imel zavarovanec po navzočem nasvetu za vse tri zavarovalne stroke le gl. 2.87 $\frac{1}{2}$ več na leto plačevati in gospodar gl. 1.02 $\frac{1}{2}$.

Pomisli naj bi se toraj na vse koristi predlaganega vesoljnega zavarovanja, t. j. zavarovanja za slučaj bolezni, nezgod in nezmožnosti za prisluzek vsled onemoglosti, tudi zaradi starosti, in ni sumneti, da bi vsi prizadeti tako male prestroške prav radi prevzeli, kajti saj bi imeli upanje do mnogo večih dobrot.

Vrh tega je pa tudi v prid ustanovi, da se glavni del vplačila odloči zavarovancem, ker so le oni sami vživalci in ker jim je tudi moralna dolžnost, paziti na to, da se zavarovalnine točno vplačujejo in da se njim pripadajoče odškodnine pošteno ter vestno izplačujejo; kajti v tako obsežni ustanovi je ravno poglavito sodelovanje vživalcev najboljše poročstvo za pošteno poslovanje in nje živetnost.

(Dalje prih.)

Domače novice.

(Občni zbor „Katoliške družbe za Kranjsko.“)
(Konec.) Katoliku pa ni dosti, da katoliško prepričanje za-se goji, marveč mora to tudi pokazati, ako

je treba, na vnanje. Iz katoliške besednice, v kateri so se zbirali društveniki v prijazne pogovore, je nastalo katoliško politično društvo, ki je imelo vsak mesec shode, v katerih so se razpravljala dnevna vprašanja. Še bolj kot katoliška družba je bôdlo v oči to politično društvo, vlada ga je razpustila zaradi formalnih pogrškov, vsi poskusi sklicati zopet v življenje kako politično katoliško društvo konservativnega značaja so bili zastoj, ostalo ni drugega, nego delovati v nepolitičnem društvu za zbujenje katoliške zavesti po raznem načinu: izdavanji koristnih bukev, z delimi krščanskega usmiljenja itd.

Leta 1874 je ustanovitelj družbe g. Wurmbrand odstopil ter ostal le častni predsednik temu društvu in izvoljen je bil mil. g. prošt dr. Jarc, ki odsihmal vodi katoliško družbo. Vodi jo pa tako, da mora se mu vsa čast in hvala priznati za njegovo marljivo delavnost. Vsak namreč vé, da je dostikrat lože društvo osnovati, kakor ohraniti ga, ko mine prvo navdušenje, ko je mnogo ljudi iznenadenih in se društvu odtegujejo s tem ali drugim izgovorom.

Najsijajneši dejanje iz te dôbe je romanje Slovencev v Rim po skrbi in vodstvu družbinega predsednika leta 1877, ko so sv. oče praznovali 50letnico svoje škofovske časti. O tej priliki je družbini predsednik izročil sv. očetu adresu s 50.000 podpisov in v denarjih pa 1200 gold., dar vernih sinov kranjske dežele; v Ljubljani pa je bila tačas sijajna razsvetljava mesta.

Za umrlim Pijem IX. je imela družba slovesno črno sv. mašo. Radovala se je z vsem katoliškim svetom, da je nepozabljivi papež Pij IX. kmalo potem dobil slavnega naslednika Leona XIII. Še gre tukaj omeniti, da se je katoliška družba spomnila Bosne, ki je bila l. 1878 rešena turškega jarma. V ta namen je napravila slovesno sv. mašo v zahvalo večnemu Bogu, sama pa je ob raznih prilikah svoje sočutje do uboge dežele tudi dejansko z raznimi darovi pokazala.

Drugo zgodovinsko važno dejanje, kterege se je vdeležila katoliška družba, je bilo romanje Slovanov v večno mesto l. 1881. Leto poprej so izdali sv. oče Leon XIII. velevažno encikliko za ves krščanski svet, vzlasti pa za Slované. V ti encikliki „Grande munus“ povzdignejo zasluge slovanskih apostolov sv. Cirila in Metoda in odločijo dan 5. julija za praznik po vsem krščanskem svetu. Drugo leto se vzdignejo severni in južni Slovani in romajo v večno mesto. Pot jih je peljala skozi Ljubljano. Na kolodvoru jih je sprejel predsednik katoliške družbe, mil. g. prošt dr. Jarc, z mnogimi društveniki in z zastavo, šli so potem romarji v stolno cerkev in katoliški Slovenci so jih povsod prijazno pozdravljali. Tako je sprejela bela Ljubljana, tako katoliška družba slovanske božjepotnike; v Ljubljani se jim je pridružilo še mnogo vernih obojega spola, kateri so šli z istim namenom v večno mesto. Bilo jih je takrat, kakor še nikoli poprej, okoli 80 Slovencev pred obličjem namestnika Kristusovega na zemlji.

Izmed delavnosti katoliške družbe gre tudi omeniti, da je pred tremi leti osnovala večerno šolo za dekleta v tovarni za smodke. Gosp. predsednik je vedel pridobiti spretnih delavnih moči, učiteljice za šolske nauke in za ročna dela, on sam pa je podučeval v verouku in liturgiki, a govornik, podpredsednik, je pripravljaval delavke ob velikonočnem času za vreden prejem sv. zakramentov. Od začetka je bila šola dobro obiskovana, a navdušenje se je kmalo ohladilo (bilo je podobno slamnatemu ognju), letos je šola minula, ker so učiteljice rekle, da je prepičelo število učenk. Govornik obžaluje, da se je to zgodilo, a kaj je bilo storiti?

Navdušen govor gospoda kanonika je bil sprejet z občno pohvalo — kajti iz govora se je vsem jasno pokazal duh, ki v tem družbo prevlada, namreč duh vdanosti do sv. prestola v Rimu, govornik je tudi povdarjal, da je bilo to katoliško skazovanje potrebno v naši deželi tudi v tem smislu, ker se je janzenizem na Kranjskem notri do najnovejših časih tu in tam ohranil in šopiril.

Potem spregovori besedo milostljivi knezo-škof. Do sedaj „Katoliška družba“ še ni bila tako srečna, da bi bila imela svojega vrhovnega pastirja pri zborovanji, toliko bolj pazljivo je pa vsaki poslušal mili glas višjega pastirja, ki je pohvalil verne ude in njih delovanje ter jih spodbujal k vztrajnemu delovanju. Izvanredni časi imajo izvanredne potrebe, vsak kdor se pokaže katolika, mora pripravljen biti kolikor toliko na zaničevanje in zasmeh. Dalje se milostljivi gospod zahvalijo „Kat. družbi“ za poslano

adreso, ko jih je jeden domačih listov napadal; a posebno naglašajo, da tega ne storé zaradi svoje osebe, marveč zaradi stvari, za katero tukaj gré. Potem opominjajo verne, naj obranijo neprecenljivi dar sv. vere in naj se varujejo tistih, ki delajo razdor. Dokler narod ostane veren, ne bo propadel; zgodovina nam pové, da propadli so mogočni narodi, kakor hitro so zgrešili pot pravosti in zavrgli Boga, a majhna ljudstva ostala so čvrsta, dokler so hodila po poti zapovedi Božjih. Prevzvišeni gospod hočejo družbi vedno naklonjeni biti ter ji želijo, da bi rastla, očvrstila se in prinesla obilo sadu v časni in večni blagor društvenikom. Tako in enako so govorili knezo-škof zbranim, ki niso bili dosihmal vajeni slišati tako prijaznih besed iz ust viših dostojanstvenikov. Končavši svoj govor podél zbranim svoj škofovski blagoslov.

Potem so bile volitve. V pregledovalce računov se volijo gg.: župnik Jereb, mestni kaplan Karlin in trgovec Ledenig. Z volitvijo odbora je bilo zborovanje končano.

(Pri g. deželnemu predsedniku) je bilo včeraj na obedu več nego trideset odličnih dostojanstvenikov Ljubljanskega mesta. Ker nam ne dopušča prostor, da bi našli imena vseh, navesti hočemo le nekaj najbolj odličnih med njimi. Le-ti so bili: knezoškof dr. Misijski, c. k. kamornik grof Leon Auer-sperg, deželne sodnije predsednik g. Franc Kočvar, dvorni svetnik grof Chorinsky, gg. kanoniki pl. Pavker, Urbas in dr. Klobut; župnik g. Rozman, prof. g. Zupan in mnogo drugih.

(Izvrševalni odbor) so si tudi letos naši deželni poslanci postavili preden so se razšli. Voljeni so vanj gg.: Dr. Vošnjak, za predsednika; Detela, dr. Dolenc, dr. Papež in Robič pa za odbornike.

(S Koroškega) prihajajo jako žalostne novice o volitvah državnega poslanca, kar pa ni čuda, ker se jih slovensko prebivalstvo ne vdeležuje v tistem razmerju, kakor bi se jih moralo, ako si hočejo Slovenci sploh sedaj še to bore pravice obdržati, kar jih imajo. Nekteri trdijo, da je sneg prevelik in ta volilce zadržuje. To ni druzega nego prazen piškav izgovor, s katerim sami sebe sleparimo. Le odkritosrčno priznajmo, da so naši Slovenci po Koroškem še premalo probujeni, da „Mira“ ni še pod vsako gruntarsko streho, kjer bi moral biti pri tako nizki ceni, kakor jo ima ravno ta list in da jim je vsled tega vse jedno ali naj bo voljen Peter ali Pavel. Istrijani izvestno niso kdo zna kako izšolani v politiki, ali priznati jim moramo, da so vse drugi tiči kedar imajo volitve, kakor pa naši Korošci. Ali se še spominjate lanskim volitev v Buzetu? Tri dni se niso narodni volilci niti iz mesta ganili, sub kruh in „luk“ so jedli, le da svojo domovinsko dolžnost kot volilci dopolnili. Tudi oni bi se bili lahko izgovarjali že drugi in tretji dan, da nimajo časa in živeža ter morajo domu, česar pa niso storili. To je Vam narodna zavest! Naši rodoljubi na Koroškem naj pa „Mir“ razširjajo, če jim je sploh kaj na tem ležeče, da se naši na Gorotanu sploh kedaj predramijo.

(Radovljiški notar) g. Janez Preširen umrl je 23. t. m.

Krško bralno društvo) napravi v svojih prostorih (gostilna Gregorič) v dan 8. februarja na čast prvemu slovenskemu pevcu V. Vodniku veselico s sledečim vsporedom: 1. H. Kramar: „Potpourri“ iz opere „Montecchi et Capuleti“: štiriročno igranje na glasovir; 2. Foerster: „Njega nij“, čvetospev; 3. Vilhar: „Mornar“, samospev s spremljevanjem na glasovir; 4. Slavnostni govor; 5. Ipavie: „Kdo je mar?“, zbor s spremljevanjem glasovirja. Na to prosta zabava. — Svirala bode gledališčna godba iz Zagreba. Gg. neudi plačajo 1 gld. vstopnine; a udje 50 kr. Začetek točno ob 7. uri zvečer. — Pričakujemo tudi zavedno slovensko gospodo iz bližnje okolice. Odbor.

(Bralno društvo) osnovali so si letos ob novem letu na Šent-Vidski Gori na Goriškem. Pri občnem zboru so bili voljeni: za predsednika č. g. župnik Fr. Illovar, za namestnika g. P. Laharnar, za blagajnika g. župan M. Pirih, za tajnika učitelj g. V. Uršič in za odbornike gg. Fr. Lapanja, J. Laharnar in L. Makovec. Po volitvi so si določili liste, na ktere se bodo naročili in le-ti so: 1. „Slovenec“, 2. „Edinost“, 3. „Soča“, 4. „Novica“, 5. „Slovan“, 6. „Slov. Gospodar“, 7. „Mir“, 8. „Ljubljanski Zvon“, 9. „Juri s pušo“, 10. „Brencelj“.

G. župnik je v živi besedi spodbujal k edinosti in pridnemu čitanju naročenih listov. Posebno pridno pa naj segajo po kmetijskih listih, kjer bodo marsikaj našli, kar jim bo danes ali jutri na hvalo.

(Socijalisti.) Pred tržaško deželno sodnijo zagovarjali so se te dni zaradi socijalizma Tržaški socijalisti Grušovin, Bonghi in Jelčič. Dobili so po tri mesece. Ljudje še vedno hočejo z glavo skozi zid in nečejo sprevideti, da si jo bodo razbili pri takem podjetji.

Telegrami.

Dunaj, 28. jan. Iz državnega zbora. Vlada je predložila v poslaniški zbornici zapisnike konference z dne 26. februarja 1885, avstroogersko pogodbo zaradi obdačenja železnice Košice-Oderberg, dalje načrte postav o dolžnosti davkoplačevanja državnih železnic za pridobnino in prihodnino, o odpisovanju zemljišnega davka pri elementarnih nesrečah, o prenapredbi iztirjavanja davka, o avstro-ogerski pogodbi, o varstvu literalne lastnine, in o budgetnem nastavku v soglasji z delegacijami.

London, 28. jan. Včeraj popoldne so imeli ministri sejo, pri kateri so sklenili, da sedanji kabinet odstopi. Takoj je odšel poseben poslanec h kraljici v Osborne ta sklep sporočat.

Madrid, 27. jan. Vojvodo Seviljskega obsodila je vojna sodnija na osem let v ječo in pa iz vojakov so ga izključili.

Rodez, 27. jan. V Decazevillskih jamah uprlo se je 2000 delavcev, in večje plače zahtevajo. Ravnatelj so vrgli skozi okno in so ga. pohodili, da je na mestu umrl. 700 vojakov je odšlo v Decazeville mir delat.

Zahvala.

P. n. gospodje deželni poslanci so pred svojim razhodom darovali 92 goldinarjev za dijaško kuhinjo, ktere je nabral gosp. deželni poslanec Janko Kersnik in podpisanemu izročil gosp. poslanec in kanonik Karol Klun. Za to velikosrčno, že večkrat ponavljano dobroto do šolske mladine visokim gospodom Bog z vso obilnostjo povračaj s srečo in blagoslovom pri njihovih lastnih otrocih s časnim in večnim blagom!

L. Jeran, kanonik.

Umrli so:

23. jan. Marija Vodnik, ključarjeva hči, 1 mes., sv. Petra cesta št. 38, jetika. — Anton Bedene, železniški sprevodnik, 59 let, Cesta na južno železnico št. 1, po naključni na kolo-dvoru povožen.

25. jan. Liza Kozjek, čevljarjeva žena, 54 let, Rožne ulice št. 35, prsna vodenica.

V bolnišnici:

21. jan. Tine Vidmar, dninar, 34 let, jetika. — Liza Keber, gostija, 68 let, pljučni edem. — Alojzij Kristan, mesar, 27 let, otrpnenja možgan.

22. jan. Jožef Zihel, delavec, 52 let, Catarrh intes tinalis.

23. jan. Franca Bavdek, dninarica, 46 let, jetika.

24. jan. Andrej Jevšovar, delavec, 55 let, Vitom cordis.

V vojaški bolnišnici:

21. jan. Jakob Zadnikar, korporal in patentni invalid, 23 let, jetika.

25. jan. Anton Vičič, umir. c. kr. poročnik, 74 let, pljučnica.

Tuji.

26. januarja.

Pri **Matiču**: Kreipner, vdova, c. k. podpolkovnika, z Dunaja. — Löffler, Schoster, Kleiner, Paschka in Weinberger, trgovci, z Dunaja. — Jan. Kalberger, zasebnik, iz Saleburga.

Pri **Stonu**: Friedenstein, lastnik časnika, z Dunaja. — Janez Klutz, trg. pot., z Dunaja. — Anton Poll, c. k. stotnik, iz Trsta.

Pri **Bavarskem dvoru**: Janez Reginze, trg. pot., iz Maribora.

Pri **Južnem kolodvoru**: Marija Babnik, zasebnica, iz Ljubljane.

Pri **Avstrijskem caru**: Janez Levec, posestnik, iz Dola.

Vremensko sporočilo.

Dan	Čas	Stanje	Veter	Vreme	Mokrine na 24 ur v mm
opazovanja	zrakomera v mm	toplomera po Celsiusu			
7. u. jut.	732-23	+ 2-0	sl. svz.	oblačno	
27. 2. u. pop.	732-87	+ 5-0	sl. svz.	del. jasno	0-00
9. u. zveč.	733-99	+ 2-6	sl. svz.	oblačno	

Zjutraj in zvečer nebo oblačno, podnevi se je nekaj zjasnilo. Srednja temperatura + 3-2° C., za 4-6° C. nad normalom.

Dunajska borza.

(Telegrafično poročilo.)

28. januarja.

Papirna renta 5% po 100 gl. (s 16% davka)	84 gl.	—	kr.
Sreberna 5% po 100 gl. (s 16% davka)	84	20	„
4% avstr. zlatna renta, davka prosta	112	15	„
Papirna renta, davka prosta	101	20	„
Akcije avstr.-ogerske banke	868	—	„
Kreditne akcije	297	40	„
London	126	30	„
Srebro	—	—	„
Francoski napoleond.	10	02	„
Ces. cekini	5	94	„
Nemške marke	61	95	„

Od 27. januarja.

Ogerska zlatna renta 4%	101 gl.	10	kr.
„ papirna renta 5%	92	80	„
Akcije anglo-avstr. banke	200 gld.	114	—
„ Länderbanks	—	108	50
„ avst.-oger. Lloyd v Trstu	—	623	—
„ državne železnice	—	264	50
„ Tramway-društva velj. 170 gl.	—	201	30
4% državne srečke iz l. 1854	250 gl.	128	—
4% „ „ 1860	500	140	70
Državne srečke iz l. 1864	100	169	75
„ „ 1864	50	169	—
Kreditne srečke	100	176	50
Ljubljanske srečke	20	21	—
Rudolfove srečke	10	19	—
Prior. oblig. Elizabetine zap. železnice	—	115	50
„ Ferdinandove sev.	—	105	75
5% štajerske zemljišč. odvez. obligac.	—	104	—

Žitna cena.

Pšenica banaška 1 hkl. 8 gl. 58 kr., — domača 6 gl. 76 kr. — Rž 6 gl. 60 kr. — Ječmen 4 gl. 78 kr. — Ajda 5 gl. 26 kr. — Proso 6 gl. 28 kr. — Turšica 5 gld. 28 kr. — Oves 3 gl. 28 kr.

Orgljar,

dobro izurjen v eccilijanskem in drugem orgljanji in petji, srednje starosti, neoženjen ter lepega нравnega zadržanja, želi o sv. Jurji službo organista nastopiti. Več se izve pri vredništvu „Slovenca“.

(2)

Prave garantirane

voščene sveče

in (10)

voščene zavitke

priporoča prečast. duhovščini in gospodom trgovcem po najnižji ceni

Oroslav Dolenc,

svečar v Ljubljani.

Za darila mladini

o raznih prilikah, pa tudi odrasčenim, posebno priporočamo naslednje spise, katerim je spisovatelj č. g. Ant. Kržič in so zdaj naša lastnina:

Izgledi bogoljubnih otrok iz vseh časov krščanstva.

I. del, drugi natis 1882 str. VI, 151,
II. „ „ „ 1885 „ V, 160,
III. „ prvi „ 1883 „ IV, 172.

Vsaki zvezek stane mehko vezan 30 kr., kart. 40 kr. krasno v platnu vezan 60 kr., vsi trije deli skupaj krasno v platnu vezani veljajo le 1 gld. 50 kr.

V posebnih sešitkih se tudi dobi:

Sv. Marije Magdalene Paciške mladostna leta.

Cena 5 kr.

(7) **Katoliška Bukvarna.**

Najboljši

papir za cigarete

je

LE HOUBLON

Francoski izdelek

CAVLEY-a & HENRY-a v Parizu.

Pred ponarejenim svarimo!

Ta papir priporočajo gg. dr. J. J. Pohl, dr. E. Ludwig, dr. E. Lippmann, profesorji kemije na Dunajski univerzi, jako toplo in to zaradi tega, ker je jako fin, popolnoma čist, in ker nima prav nobenih škodljivih snovi primešanih.

(10)

17, rue Béranger, 17 PARIS